

... жовтня 2025 року

2025 – Київ

Робоча програма навчальної дисципліни «Філософія освіти і науки» для здобувачів вищої освіти за третім освітньо-науковим ступенем (освітньо-кваліфікаційним рівнем «Доктор філософії / PhD») за спеціальністю В4 «Образотворче мистецтво та реставрація», за освітньо-науковою програмою «Образотворче мистецтво та реставрація». КДАДПМД імені Михайла Бойчука, 2025. 12 с.

Розробник: Козловська Дар'я Валеріївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри мистецтвознавства і мистецької освіти КДАДПМД імені Михайла Бойчука

Робоча програма перевірена

Декан факультету

А.В.Дяченко

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні Науково-методичної ради факультету декоративно-прикладного мистецтва

Протокол засідання НМР факультету дпм 27.11 2025 року № 4

Голова НМР факультету

В.М.Костюкова

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»	Обов'язкова	
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування): В4 «Образотворче мистецтво та реставрація»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	
Електронна адреса https://kdidpamid.edu.ua/academy/robochi-programy-navchalnyh-dyscyplin-ta-inshi-navchalno-metodychni-materialy-kafedry-mystecztvoznastva-i-mysteczkoyi-osvity/		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		I	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 8	Освітньо-науковий ступінь (освітньо-кваліфікаційний рівень) «Доктор філософії (PhD)»	Лекції	
		30 год.	
		Практичні, семінарські	
		10 год.	
		Самостійна робота	
		80 год.	
		Індивідуальні завдання:	
		Вид контролю:	
		Екзамен	

2. Мета та заплановані результати навчання

2.1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є поглиблення світоглядної культури й навичок абстрактного мислення, аналіз феномена освіти в контексті сучасних науково-методологічних парадигм; підвищення загальної культури мислення, здатності раціонального відбору необхідного матеріалу з потоку наукової інформації.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Філософія освіти і науки» відповідно до освітньо-професійних програм передбачено формування таких компетентностей:

загальних:

ЗК 01. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації на основі системного наукового світогляду, професійної етики, загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

спеціальних (фахових, предметних):

СК 01. Здатність виконувати наукові дослідження у сфері образотворчого і декоративного мистецтва, реставрації, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у мистецтвознавстві та дотичних до нього міждисциплінарних напрямках і суміжних галузях.

СК 04. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті в галузі культури і мистецтва.

Програмні результати навчання, до формування яких дотична навчальна дисципліна:

РН 03. Критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших досліджень у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.

РН 09. Проводити науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти, застосовувати інноваційні форми, засоби та технології, здійснювати наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення освітнього процесу, розробляти і викладати навчальні дисципліни з образотворчого і декоративного мистецтва, реставрації та дотичних напрямів.

3. Передумови для вивчення дисципліни¹

№ з/п	Навчальні дисципліни, вивчені раніше
1.	Філософія

¹ За винятком навчальних дисциплін 1 курсу I семестру

4. Очікувані результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен бути здатним продемонструвати такі **результати навчання**:

ЗНАТИ:

- історію розвитку філософсько-педагогічної проблематики;
- філософсько-методологічні засади дослідження проблем освіти;
- сутність нової освітянської парадигми;

ВМІТИ:

- визначати науковий апарат, цілі дослідження, співвідносні з запитами суспільства;
- аналізувати й оцінювати теорії, концепції та підходи зі сфери наукового дослідження;
- планувати етапи дослідницької діяльності;
- розробляти програми, методики й технології дослідження;
- окреслювати ефективні шляхи вирішення проблем дослідження.

5. Програма навчальної дисципліни

5.1. Тематичний план навчальної дисципліни

[illegible]

Тема 5. Становлення філософського аналізу науки	16	4		2	10					
Тема 6. Природа наукового аналізу	16	4		2	10					
Тема 7. Теорія науки та її обґрунтування	15	4		1	10					
Тема 8. Теоретична філософія як різновид філософії	13	2		1	10					
Разом за змістовим модулем 2	60	14		6	40					
Усього годин	120	30		10	80					
Вид контролю: Екзамен										

5.2. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми, її анотація	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти філософії освіти й науки			
1	Тема 1. Філософія освіти і науки, її зміст і значення. [1], [2], [5]	4	
2.	Тема 2. Феномен наукового знання. [1], [2], [4], [6]	4	
3.	Тема 3. Історична еволюція філософії освіти і науки. [2], [3], [5]	4	
4.	Тема 4. Провідні концепції філософії науки. [1], [4], [7]	4	
Змістовий модуль 2. Аналітичні аспекти філософії освіти й науки			
5.	Тема 5. Становлення філософського аналізу науки. [4], [7]	4	
6.	Тема 6. Природа наукового аналізу. [1], [2], [4], [6]	4	
7.	Тема 7. Теорія науки та її обґрунтування. [2], [4], [6], [8]	4	
8.	Тема 8. Теоретична філософія як різновид філософії. [4], [6], [8]	2	
Усього годин		30	

5.3. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти філософії освіти й науки			
1.	Тема 1. Філософія освіти і науки, її зміст і	1	

	значення		
2.	Тема 2. Феномен наукового знання	1	
3.	Тема 3. Історична еволюція філософії освіти і науки	1	
4.	Тема 4. Провідні концепції філософії науки	1	
Змістовий модуль 2. Аналітичні аспекти філософії освіти й науки			
5.	Тема 5. Становлення філософського аналізу науки	2	
6.	Тема 6. Природа наукового аналізу	2	
7.	Тема 7. Теорія науки та її обґрунтування	1	
8.	Тема 8. Теоретична філософія як різновид філософії	1	
Усього годин		10	

5.4. Самостійна робота

№ з/п	Найменування робіт (теми)	Кількість годин		Вид контролю
		ДФН	ЗФН	
Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти філософії освіти й науки				
1.	Тема 1. Філософія освіти і науки, її зміст і значення	10		поточний
2.	Тема 2. Феномен наукового знання	10		поточний
3.	Тема 3. Історична еволюція філософії освіти і науки	10		поточний
4.	Тема 4. Провідні концепції філософії науки	10		поточний
Змістовий модуль 2. Аналітичні аспекти філософії освіти й науки				
5.	Тема 5. Становлення філософського аналізу науки	10		поточний
6.	Тема 6. Природа наукового аналізу	10		поточний
7.	Тема 7. Теорія науки та її обґрунтування	10		поточний
8.	Тема 8. Теоретична філософія як різновид філософії	10		поточний
Усього годин		80		Екзамен

6. Засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування

Під час викладання дисципліни застосовуються такі методи навчання:

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності
- За джерелом інформації:

- Словесні: лекція (традиційна, проблемна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій, пояснення, розповідь, бесіда.
- Наочні: ілюстрація, демонстрація, презентація.

За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, репродуктивно-варіативні, пошукові, творчі, проблемно-пошукові, інтегративні.

За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: із ілюстративним матеріалом.

2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій і т. ін.).
- Добір додаткового теоретичного й ілюстративного матеріалу.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи діагностики:

методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда;

методи письмового контролю: конспектування, творча робота;

методи самоконтролю: самоаналіз.

7. Форми поточного та підсумкового контролів

Форми контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Конспектування наукових джерел	20 x 2 = 40 балів	
Презентація	20 x 2 = 40 балів	
Творча робота	20 балів	
Всього	100	

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерії оцінювання конспекту наукового джерела (max 20 балів):

- творчий підхід, наявність власної думки щодо аналізованої проблеми, повне розкриття теми й авторського погляду, дотримання визначеного обсягу (орієнтовно 10 тез), дотримання технічних вимог до оформлення – 20 балів;
- наявність власної думки щодо аналізованої проблеми, повне розкриття теми й авторського погляду, дотримання визначеного обсягу, дотримання технічних вимог до оформлення – 16–19 балів;
- неповне розкриття теми й авторського погляду, дотримання визначеного обсягу, дотримання технічних вимог до оформлення – 11–

15 балів;

- часткове розкриття теми й авторського погляду, часткове дотримання визначеного обсягу, дотримання технічних вимог до оформлення – 6–10 балів;
- недостатнє розкриття теми й авторського погляду, недотримання визначеного обсягу, недотримання технічних вимог до оформлення – 2–5 балів;
- завдання не виконано – 0 балів.

Критерії оцінювання презентації (мах 20 балів):

- творчий підхід, висока інформативність підбраного матеріалу, відповідність слайдів текстовому опису, читабельність, естетичне оформлення, дотримання мовних норм у тексті, дотримання визначеного обсягу (не менше 5 слайдів) – 20 балів;
- достатня інформативність підбраного матеріалу, відповідність слайдів текстовому опису, читабельність, естетичне оформлення, дотримання мовних норм у тексті, дотримання визначеного обсягу – 16–19 балів;
- недостатня інформативність підбраного матеріалу, відповідність слайдів текстовому опису, читабельність, естетичне оформлення, незначне недотримання мовних норм у тексті – 11–15 балів;
- недостатня інформативність підбраного матеріалу, неповна відповідність слайдів текстовому опису, читабельність, недбале оформлення, значне недотримання мовних норм у тексті – 6–10 балів;
- низька інформативність підбраного матеріалу, невідповідність слайдів текстовому опису, нечитабельність, недбале оформлення, недотримання мовних норм у тексті – 2–5 балів;
- завдання не виконано – 0 балів.

Критерії оцінювання творчої роботи (мах 20 балів):

- творчий підхід до розкриття теми, яскраве демонстрування власної позиції, дотримання визначеного обсягу (5 сторінок у форматі *.docx*), дотримання мовних норм – 20 балів;
- повне розкриття теми, наявність власної позиції, дотримання визначеного обсягу, дотримання мовних норм – 16–19 балів;
- часткове розкриття теми, наявність власної позиції, дотримання визначеного обсягу, дотримання мовних норм – 11–15 балів;
- часткове розкриття теми, дотримання визначеного обсягу, дотримання мовних норм – 6–10 балів;
- недостатнє розкриття теми, недотримання визначеного обсягу, недотримання мовних норм – 2–5 балів;
- завдання не виконано – 0 балів.

8.1. Розподіл балів

Розподіл балів за 100-бальною шкалою	
Поточний контроль (ПК)	
Форми поточного контролю змістових модулів	Максимальні бали за виконанні завдання
<i>Змістовий модуль 1</i>	
Тема 1. Філософія освіти і науки, її зміст і значення	10
Тема 2. Феномен наукового знання	10
Тема 3. Історична еволюція філософії освіти і науки	20
Тема 4. Провідні концепції філософії науки	10
<i>Змістовий модуль 2</i>	
Тема 5. Становлення філософського аналізу науки	10
Тема 6. Природа наукового аналізу	20
Тема 7. Теорія науки та її обґрунтування	10
Тема 8. Теоретична філософія як різновид філософії	10
Разом за дисципліну	100

8.2. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка а ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Філософія освіти і науки» для здобувачів вищої освіти за третім освітньо-науковим ступенем (освітньо-кваліфікаційним рівнем «Доктор філософії / PhD») за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація», за освітньо-науковою програмою «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація». КДАДПМД імені Михайла Бойчука, 2024. 12 с.
2. Ноутбук, планшет.
3. Онлайн-ресурс Google Workspace for Education.
4. Демонстраційний дидактичний матеріал.

10. Рекомендовані джерела інформації

10.1. Основна література

1. Петрушенко В. Л. Філософський словник: терміни, персоналії, сентенції. Львів : «Магнолія-2006», 2021. 350 с.
2. Пономарьов О. С., Костира І. В. Практикум з філософії освіти: навч.-метод. посіб. Харків : НТУ «ХПІ», 2019. 104 с.
3. Філософія освіти: навч. посіб. / Т. Н. Кучера, Л. І. Насонова, В. В. Дейнека. Харків : ХНМУ, 2015. 63 с.
4. Філософія освіти (хрестоматія); уклад.: Огнев'юк В. О., Кузьменко О. М. Київ : Київський столичний ун-т ім. Б. Грінченка, 2014. 506 с.
5. Філософія освіти і науки: навч. посіб. / І. С. Алексейчук та ін. Слов'янськ, 2019. 365 с.
6. Філософія освіти: навч. посіб. / за ред. В. П. Андрущенка та ін. Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2021. 348 с.
7. Філософія науки: підручник / І. С. Добронравова, Л. І. Сидоренко, В. Л. Чуйко та ін.; за ред. І. С. Добронравової. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2018. 255 с.
8. Філософія науки: навч. посіб. / Гоян І. М., Матвієнко І. С., Сторожук С. В. // за ред. С. В. Сторожук. 3-тє вид., випр. і доповн. Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2019. 420 с.

10.2. Допоміжна література

1. Карпенчук С. Г. Філософія освіти (загальна теорія педагогіки). Київ : Видавничий дім «Слово», 2013. 687 с.
2. Жижко Т. А. Філософія академічної освіти. Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2013. 403 с.
3. *Наукове забезпечення розвитку освіти в Україні: актуальні проблеми теорії і практики (до 25-річчя НАПН України): збірник наукових праць / за ред. Кременя В. Г. Київ : Сам, 2017. 144 с.*

4. Філософія, логіка, філософія освіти: кредитно-модульний курс / за ред. Р. О. Додонова, Л. І. Мозгового. Київ : Центр навчальної літератури, 2014. 512 с.
5. Філософія освіти і науки: навч. посіб. / В. П. Загороднюк та ін. Київ : Знання України, 2017. 348 с.

10.3. Інформаційні ресурси

1. <http://elibrary.kubg.edu.ua/6674/>
2. <http://www.twirpx.com/file/1035587/>
3. <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/4052/1/Philosophy%20of%20Education.pdf>

11. Узгодження робочої програми навчальної дисципліни

Л И С Т

узгодження робочої програми

навчальної дисципліни «Філософія освіти і науки»,

(назва навчальної дисципліни)

складеної відповідно до освітньо-наукової програми «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» підготовки докторів філософії (PhD)

за напрямом/спеціальністю,

(шифр та назва напрямку/спеціальності)

розробленої доцентом кафедри соціогуманітарних дисциплін, к. філол. н. Козловською Д. В.

(вказати посади, наукові ступені та/або вчені (почесні) звання авторів, їхні ПІБ)

	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові завідувача	Підпис	Дата та № протоколу засідання кафедри
Кафедра, за якою закріплена дисципліна, – кафедра – <u>мистецтвознавства і мистецької освіти</u> (назва кафедри)			
Випускова кафедра – <u>кафедра мистецтвознавства і мистецької освіти</u> (назва кафедри)			

12. Зміни та доповнення до робочої програми навчальної дисципліни

№ з/п	Зміст внесених змін (доповнень)	Дата та номер протоколу засідання кафедри	Примітки